

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Departementet

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug
og Fiskeri

Den 17. april 2009
Sagsnr.: 39

./. Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering notat og grundnotat om forslag til Kommissionens forordning om godkendelse og afvisning af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed;

og forslag til Kommissionens forordning om afvisning af visse andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

Med venlig hilsen

Hanne Lauger

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Sagsnr.: 2009-20-221-03428, Dep. sagsnr. 14890

Den 17. april 2009

FVM 653

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om godkendelse og afvisning af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed;

og forslag til Kommissionens forordning om afvisning af visse andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

KOM-dokumenter foreligger ikke

Kommissionen har fremsendt forslag til forordning om godkendelse og afvisning af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed samt forslag til Kommissionens forordning om afvisning af visse andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

Forslagene forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 27. april 2009.

Formålet med de to foreliggende forslag er henholdsvis at fastsætte en liste over godkendte og afviste anprisninger vedrørende reduceret risiko for sygdom og vedrørende anprisninger af børns udvikling og sundhed (i henhold til artikel 14, stk. 1 i anprisningsforordningen), og at afvise en række andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og børns udvikling og sundhed (i henhold til listen i artikel 13, stk. 3 i anprisningsforordningen).

På baggrund af EFSA's vurdering foreslår Kommissionen, at der gives afslag på 16 ansøgninger om godkendelse af sundhedsanprisninger i henhold til henholdsvis artikel 14, stk. 1 og artikel 13, stk. 1 i anprisningsforordningen, og at der gives tilladelse til 2 ansøgninger om godkendelse af sundhedsanprisninger i henhold til artikel 14, stk. 1.

En vedtagelse af forslagene vurderes ikke at have negative sundhedsmæssige konsekvenser.

Det er regeringens generelle holdning, at en godkendelse af en sundhedsanprisning bør bygge på et solidt videnskabeligt grundlag. Ligeledes er det væsentligt, at der fastsættes nødvendige vilkår og betingelser for anvendelse af den pågældende anprisning, både for at sikre, at forbrugerne får relevante oplysninger og ikke bliver vildledt, og at der kan

føres en effektiv fødevarekontrol. Regeringen agter på dette grundlag at stemme for Kommissionens forslag.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen

Sagsnr.: 2009-20-221-03428

Dep. sagsnr. 14890

Den 17. april 2009

FVM 653

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om forslag til Kommissionens forordning om godkendelse og afvisning af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed;

og forslag til Kommissionens forordning om afvisning af visse andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

KOM-dokumenter foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat et udkast til forslag til forordning om godkendelse og afvisning af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed samt forslag til Kommissionens forordning om afvisning af visse andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed. Begge forslag er fremsat i henhold til anprisningsforordningen. En vedtagelse af forslagene vurderes ikke at have negative sundhedsmæssige konsekvenser.

Baggrund

Kommissionen har fremsendt forslag til forordning om godkendelse og afvisning af visse sundhedsanprisninger af fødevarer, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed samt forslag til Kommissionens forordning om afvisning af visse andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og til børns udvikling og sundhed.

Forslagene er fremsat med hjemmel i henholdsvis artikel 17, stk. 3 og artikel 18, stk. 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer.

Forslaget behandles efter en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Føde-
varekæden og Dyresundhed. Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommiss-

sionen forordningen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med hhv. kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Opnås der ikke kvalificeret flertal i Komitéen, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med hhv. kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslagene forventes sat til afstemning på mødet i Den Stående Komité for Fødevarer og Dyresundhed (SCoFCAH) den 27. april 2009.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Formålet med de to foreliggende forslag er henholdsvis at fastsætte en liste over godkendte og afviste anprisninger vedrørende reduceret risiko for sygdom og vedrørende anprisninger af børns udvikling og sundhed (i henhold til artikel 14, stk. 1 i anprisningsforordningen), og at afvise en række andre sundhedsanprisninger end dem, der henviser til en reduceret risiko for sygdom og børns udvikling og sundhed (i henhold til listen i artikel 13, stk. 3 i anprisningsforordningen).

Forslagene omfatter en række konkrete ansøgninger, som er blevet forelagt for Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) med henblik på at få en videnskabelig vurdering af, blandt andet, om der er tilstrækkelig sammenhæng mellem indtaget af fødevarer og den anpriste effekt og tilstrækkelig karakterisering af den anpriste fødevarer.

På baggrund af EFSA's vurdering foreslår Kommissionen, at der gives afslag på 16 ansøgninger om godkendelse af sundhedsanprisninger i henhold til henholdsvis artikel 14, stk. 1 og artikel 13, stk. 1 i anprisningsforordningen, og at der gives tilladelse til de følgende 2 ansøgninger om godkendelse af sundhedsanprisninger i henhold til artikel 14, stk. 1.

1. Anprisning af tyggegummi sødet med 100 % xylitol med henvisning til reduceret risiko for plak.

Godkendelsen foreslås gjort betinget af, at anprisningen ledsages af information om, at den gavnlige effekt indtræder ved konsumering af 2-3 g tyggegummi sødet med 100% xylitol, minimum 3 gange dagligt efter måltider.

2. Anprisning af fosfor og fosfors gavnlige virkning for vækst af børns knogler med henvisning til børns udvikling og sundhed.

Godkendelsen foreslås gjort betinget af, at anprisningen kun anvendes for fødevarer, der som minimum kan overholde kriterier for ”kilde til fosfor”, som beskrevet i bilaget til anprisningsforordningen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget, men vil få tilsendt forslaget til kontrol i henhold til forskriftskomiteéproceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1924/2006 af 20. december 2006 om ernærings- og sundhedsanprisninger af fødevarer er direkte gældende i Danmark og de øvrige medlemsstater.

Konsekvenser

Kommissionens forslag bygger på EFSA's vurderinger. Fødevestyrelsen har desuden anmodet Fødevestitutet ved DTU om en udtalelse vedrørende de foreslåede anprisninger.

For så vidt angår anprisningen med henvisning til xylitol-sødet tyggegummi, er der sket en omformulering af anprisningens ordlyd efter, at vurderingen fra EFSA er udarbejdet.

Fødevestitutet har særligt med hensyn til anprisningen af xylitol-sødet tyggegummi bemærket, at ifølge EFSA's vurdering er det ikke klart, hvilken risikofaktor, der påvirkes af xylitol-tyggegummiet. EFSA har udelukkende udtalt sig om effekten på end-point målingen, nemlig caries. Fødevestitutet bemærker i den forbindelse, at Kommissionens forslag derfor ikke helt er i overensstemmelse med den dokumenterede effekt.

Yderligere har Fødevestitutet med hensyn til anprisningen af fosfor bemærket, at ikke kun frisk-ost fra komælk, som ansøgningen specifikt vedrører, men også mange andre fødevarer kan bidrage til kosten med det pågældende næringsstof.

Konklusionen på baggrund af de videnskabelige vurderinger fra både EFSA og Institutet er, at der ikke vil være negative sundhedsmæssige konsekvenser af en godkendelse af de to sundhedsanprisninger, som er omfattet af Kommissionens forslag.

Forslagene vurderes ikke at have statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

Høring

Den 3. marts 2009 blev der gennemført en høring af interessenter om forslagene, og i den forbindelse er der indkommet følgende bemærkninger:

Lægemedelstyrelsen bemærker, at produkter der markedsføres med anprisningen: "Xylitol i tyggegummi reducerer risikoen for caries", kan være omfattet af lægemiddeldefinitionen, jf. lægemiddellovens § 2, nr. 1. Lægemedelstyrelsen opfatter umiddelbart caries som en sygdom, opstået efter angreb af bakterier i tandemaljen. Derfor vil et konkret produkt, der angives, at kunne reducere risikoen for caries,

tilsvarende kunne opfattes som egnet til forebyggelse af sygdommen caries, og ikke som et produkt der kan nedsætte en risikofaktor for sygdom.

Det oplyses, at anprisningens ordlyd efterfølgende er blevet ændret for at undgå evt. problemer i forhold til lægemiddeldefinitionen.

Siden har nærværende notat været sendt i høring i Det Rådgivende Fødevareudvalgs EU-underudvalg, hvor følgende høringssvar er indkommet:

Landbrugsraadet oplyser på vegne af Danish Meat Association og Mejeriforeningen, at man ikke har særlige bemærkninger, idet man henholder sig til de videnskabelige udtalelser om beskyttelsesniveauet fra henholdsvis EFSA og Fødevareinstituttet på DTU.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens generelle holdning, at en godkendelse af en sundhedsanprisning bør bygge på et solidt videnskabeligt grundlag. Ligeledes er det væsentligt, at der fastsættes nødvendige vilkår og betingelser for anvendelse af den pågældende anprisning, både for at sikre, at forbrugerne får relevante oplysninger og ikke bliver vildledt, og at der kan føres en effektiv fødevarekontrol.

Regeringen støtter således Kommissionens forslag om afvisning af sundhedsanprisninger, hvor der ikke er fremlagt tilstrækkelig videnskabelig bevis, eller hvor anprisningsforordningens bestemmelser i øvrigt ikke er efterlevet.

Med hensyn til de to anprisninger, som Kommissionen foreslår godkendt, har både EFSA og Instituttet vurderet, at der ikke vil være negative sundhedsmæssige effekter af sådanne anprisninger.

Regeringen forholder sig positivt til forslagene.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.